

RECENZJA

Recenzja dotycząca oceny, czy osiągnięcia naukowe **Pana dr. Łukasza Dudzińskiego**, ubiegającego się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o zdrowiu, odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.).

1. Ocena, czy osiągnięcia naukowe Kandydata stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zdrowiu (art. 219 ust. 1 pkt 2)

Pan Łukasz Dudziński jako podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego przedstawił we wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych pod tytułem „Zagrożenia zdrowotne i obciążenia psychofizyczne funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych”.

Prezentowany przez Kandydata cykl dziesięciu powiązanych tematycznie publikacji podejmuje istotny i stosunkowo rzadko analizowany w polskim piśmiennictwie problem zagrożeń zdrowotnych oraz obciążeń psychofizycznych związanych z wykonywaniem obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej. Na szczególne podkreślenie zasługuje szeroki zakres analiz, obejmujący zarówno urazy i ekspozycje występujące podczas działań ratowniczo-gaśniczych, jak również zagrożenia związane z aktywnością sportową, szkoleniem, pracami techniczno-konserwacyjnymi oraz indywidualnymi praktykami zdrowotnymi strażaków.

Istotnym walorem osiągnięcia jest wykorzystanie danych obejmujących populację funkcjonariuszy PSP z terenu całego kraju, pozyskiwanych m.in. z Biura Kadr KG PSP oraz systemu SWD-PSP. Pozwoliło to na ocenę skali i charakteru wybranych zagrożeń zdrowotnych w populacji zawodowej o szczególnych wymaganiach fizycznych i zdrowotnych. Na uwagę zasługuje również zróżnicowanie zastosowanych metod badawczych – obok analiz epidemiologicznych i retrospektywnych danych służbowych Kandydat przeprowadził m.in. badanie eksperymentalne z wykorzystaniem parametrów zmienności rytmu serca oraz badanie dotyczące indywidualnych praktyk zdrowotnych strażaków.

Na szczególne podkreślenie zasługuje kompleksowy charakter osiągnięcia. Poszczególne prace nie stanowią jedynie zbioru analiz dotyczących różnych rodzajów urazów, lecz tworzą spójny obraz zagrożeń zdrowotnych związanych z różnymi obszarami aktywności zawodowej strażaków – od działań ratowniczo-gaśniczych, poprzez aktywność fizyczną i szkolenia, po pozostałe obowiązki służbowe oraz indywidualne zachowania zdrowotne. Istotne znaczenie praktyczne ma identyfikacja czynników związanych z urazowością

sportową, urazami kostno-stawowymi, ekspozycją na tlenek węgla oraz niewłaściwymi praktykami zdrowotnymi, w tym nadmierną masą ciała. Takie ujęcie pozwala wyjść poza ocenę pojedynczych zagrożeń i wskazać obszary wymagające systemowych działań profilaktycznych. W tym kontekście wyniki cyklu mają nie tylko wartość poznawczą, ale również wyraźny potencjał aplikacyjny dla organizacji bezpiecznego środowiska pracy i profilaktyki zdrowotnej funkcjonariuszy PSP. Wyniki te mogą stanowić podstawę do modyfikacji działań profilaktycznych, organizacji pracy i szkolenia oraz zasad utrzymywania sprawności fizycznej funkcjonariuszy PSP.

Dodatkowym argumentem na rzecz praktycznego znaczenia przedstawionego osiągnięcia jest aktywne zaangażowanie Kandydata w prace licznych zespołów eksperckich powoływanych przez Komendanta Głównego PSP oraz Komendanta Wojewódzkiego PSP w Lublinie. Jego działalność obejmowała m.in. opracowywanie i aktualizację zasad organizacji ratownictwa medycznego w KSRG, przygotowanie rozwiązań dotyczących szkolenia i rozwoju ratownictwa medycznego, opracowanie zaleceń dotyczących dekontaminacji odzieży strażaków w ramach profilaktyki onkologicznej oraz współtworzenie pilotażowego programu kompleksowej diagnostyki onkologicznej funkcjonariuszy PSP. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że aktywność ekspercka Kandydata nie pozostaje niezależna od jego działalności naukowej, lecz jest z nią bezpośrednio powiązana i stanowi naturalną płaszczyznę wykorzystania wyników prowadzonych badań. Połączenie doświadczenia naukowego Kandydata z jego praktycznym zaangażowaniem w tworzenie i wdrażanie rozwiązań organizacyjnych i profilaktycznych dla PSP sprzyja bezpośredniemu wykorzystaniu wyników jego badań w praktyce, w szczególności w doskonaleniu procedur i organizacji pracy oraz ograniczaniu zagrożeń zdrowotnych i obciążeń psychofizycznych funkcjonariuszy PSP.

Na podkreślenie zasługuje znaczny stopień samodzielności naukowej Kandydata. Jest on pierwszym autorem wszystkich publikacji wchodzących w skład cyklu, a deklarowany udział w ich powstaniu wynosi 65–80% i obejmuje kluczowe etapy procesu badawczego, w tym koncepcję i projektowanie badań, pozyskanie i analizę danych oraz przygotowanie manuskryptów. Na znaczenie publikacyjne osiągnięcia wskazują również jego parametry bibliometryczne – łączna wartość punktowa wynosząca 930 pkt MNiSW oraz sumaryczny Impact Factor na poziomie 19,6.

Należy jednak zauważyć, że znaczna część analiz ma charakter retrospektywny i opiera się na danych administracyjnych, co ogranicza możliwość oceny klinicznych następstw identyfikowanych zagrożeń. Ograniczenie to Kandydat prawidłowo wskazuje w autoreferacie i traktuje jako przesłankę do dalszych badań, w tym rozszerzenia analiz o dane kliniczne. Ograniczenia te nie zmniejszają jednak znaczenia przedstawionego osiągnięcia, szczególnie w kontekście jego ogólnopolskiego zakresu, spójności tematycznej oraz praktycznego potencjału uzyskanych wyników.

W mojej ocenie przedstawiony cykl stanowi spójne, wieloaspektowe osiągnięcie naukowe o istotnym znaczeniu praktycznym, które wnosi znaczący wkład w rozwój wiedzy dotyczącej zagrożeń zdrowotnych i obciążeń związanych z pracą funkcjonariuszy PSP. Szczególną wartością osiągnięcia jest połączenie szerokich analiz epidemiologicznych obejmujących populację strażaków w skali całego kraju z badaniami ukierunkowanymi na wybrane, dotychczas słabiej rozpoznane aspekty ryzyka zawodowego. Wyniki badań mają potencjał do wykorzystania w doskonaleniu działań profilaktycznych i organizacji bezpiecznego środowiska pracy strażaków.

W związku z powyższym uznaję, że przedstawione osiągnięcie naukowe stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zdrowiu, spełniając tym samym wymaganie określone w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy.

2. Ocena, czy Kandydat wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej (art. 219 ust. 1 pkt 3)

Pan Łukasz Dudziński jest autorem 70 recenzowanych prac naukowych, w tym 48 z pierwszym autorstwem. Łączny Impact Factor publikacji powstałych po uzyskaniu stopnia doktora wynosi 56,01. Według stanu na 11.02.2026 publikacje Kandydata uzyskały 36 cytowań w bazie Scopus (indeks Hirscha 4), 28 cytowań w Web of Science (indeks Hirscha 3), 77 cytowań w Google Scholar (indeks Hirscha 5) oraz 97 cytowań w ResearchGate (indeks Hirscha 5).

Kandydat odbył dwa staże naukowe w zagranicznych instytucjach akademickich na Węgrzech – na Uniwersytecie w Peczu oraz Ludovika University of Public Service w Budapeszcie – a także staż krajowy w Morskiej Służbie Poszukiwania i Ratownictwa w Gdyni. Efektem staży zagranicznych były trzy publikacje naukowe, w tym dwie z pierwszym autorstwem Kandydata, natomiast staż krajowy zaowocował kolejną publikacją, również z pierwszym autorstwem. Wyniki jednego ze staży zagranicznych zostały ponadto przedstawione podczas międzynarodowej konferencji naukowej.

Pan Łukasz Dudziński jest członkiem zwyczajnym trzech towarzystw naukowych. Jego aktywność konferencyjna obejmuje czynny udział w 11 konferencjach naukowych, w tym 8 krajowych i 3 międzynarodowych. Na 4 konferencjach krajowych pełnił funkcję członka komitetu naukowego. Wyniki badań prezentował w formie wystąpień ustnych oraz prezentacji posterowych. Dwie prace autorstwa Kandydata zaprezentowane w formie posterów zostały wyróżnione – jedna podczas konferencji krajowej, natomiast druga, przedstawiona podczas konferencji międzynarodowej, uzyskała drugie miejsce w konkursie na najlepszą prezentację posterową.

Na uwagę zasługuje również aktywność Kandydata w zakresie kształcenia i opieki naukowej. Był promotorem 9 zakończonych prac licencjackich, obecnie pełni funkcję promotora 10 prac dyplomowych w Akademii Pożarniczej w Warszawie, a także jest

promotorem pomocniczym w 3 przewodach doktorskich realizowanych w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym. Uzupełnieniem tej działalności jest aktywność popularyzatorska – Kandydat jest autorem 17 publikacji w „Przeglądzie Pożarniczym”, z których zdecydowana większość dotyczy zagadnień związanych z ratownictwem medycznym, profilaktyką oraz bezpieczeństwem zdrowotnym funkcjonariuszy PSP. Działalność ta wskazuje na szerokie zaangażowanie Kandydata w rozwój i upowszechnianie wiedzy w obszarze ratownictwa medycznego i ochrony zdrowia.

Przedstawiony dorobek wskazuje na szeroką i systematyczną aktywność naukową Kandydata, obejmującą działalność publikacyjną, konferencyjną oraz współpracę z krajowymi i zagranicznymi instytucjami naukowymi. Szczególnie istotny w kontekście ocenianego kryterium jest udział Kandydata w działalności naukowej realizowanej w dwóch zagranicznych ośrodkach akademickich oraz w krajowej instytucji o profilu ratowniczym, której wymiernym efektem były publikacje naukowe. Całokształt przedstawionych aktywności pozwala uznać, że Kandydat wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej, w tym w zagranicznych ośrodkach akademickich, spełniając tym samym wymaganie określone w art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy.

PODSUMOWANIE

Kandydat spełnia wszystkie trzy kryteria konieczne do nadania stopnia doktora habilitowanego zawarte w ustawie:

- 1 – posiada stopień doktora;
- 2 – posiada w dorobku osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zdrowiu w postaci jednego cyklu powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b;
- 3 – wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Osiągnięcia naukowe Pana dr. Łukasza Dudzińskiego, ubiegającego się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o zdrowiu, odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.).

Dr hab. Robert Szymczak
Katedra Medycyny Ratunkowej
Gdański Uniwersytet Medyczny